

SKUPNA OBČINSKA UPRAVA MARIBOR

Skupna služba varstva okolja
Ulica heroja Tomšiča 2, 2000 Maribor
E: info.okolje@maribor.si
T: 02 2201 445

Številka: 355-1/2021-6

Datum: 04.03.2021

ZAPIS

28. seje Komisije za pitno vodo, ki je bila v četrtek, dne 18. februarja 2021, ob 11 uri preko informacijskega okolja MS Teams

PRISOTNI: dr. Samo Peter Medved, podžupan MOM; Miran Jug direktor, Mariborski vodovod, Sebastjana Klepec Hlebič, Boštjan Erjavec, Mariborski vodovod; Leonida Gregorič, Kmetijsko gozdarski zavod Maribor; dr. Nataša Sovič, Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano Maribor (NLZOH); mag. Mateja Klaneček, MOP Direkcija RS za vode, Sektor območja Drave Maribor; Ivanka Gale, Nacionalni inštitut RS za javno zdravje, Ljubljana (NIJZ); Tatjana Košar, Inšpektorat za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo (IRSKGLR) OE Maribor; Benjamin Lorbek, Zdravstveni inšpektorat RS; Borut Koderman, Inšpektorat za okolje RS, OE Maribor (IRSOP); Renata Jecl, Fakulteta za gradbeništvo, UM; Zdenka Hren, Upravna enota Maribor, Oddelek za okolje in prostor; mag. Irena Kopač, AEI s.p.; Davorin Pivec, Občina Kungota; Občina Sv. Ana; Nina Mikl, Medobčinski inšpektorat; Suzana Fras, MOM – UKPP; Vesna Bauman, MOM – SUP; Cvetka Slana in Olga Mravlje, SOU SSVO

ODSOTNI ČLANI KOMISIJE: dr. Martina Bavec, Fakulteta za kmetijstvo in biosintetske vede UM; mag. Nevenka Colnarič, Ministrstvo za okolje in prostor (MOP), Direktorat za javne službe in investicije, OE Maribor; Mirjana Fesel, Vodnogospodarsko podjetje Drava, Ptuj; Stanko Rafolt, Občina Hoče-Slivnica; Marjan Topič, Občina Duplek; Vladimir Maher, Občina Šentilj; mag. Saša Ajd, Občina Ruše; mag. Simon Hmelak, Občina Miklavž na Dravskem polju; Danijel Valentan, Občina Pesnica;

Dnevni red:

1. Otvoritev seje komisije (Cvetka Slana, vodja SSVO, predsednica komisije)
2. Pozdravni nagovor (dr. Samo Peter Medved, podžupan MOM)
3. Pozdravni nagovor in predstavitev (Miran Jug, direktor Mariborskega vodovoda d.d.)
4. Predstavitev problematike investicijskega vzdrževanja vodooskrbe Mariborskega vodovoda in pomena izvedbe II. faze aktivne zaščite črpališča Vrbanski plato (Miran Jug, direktor Mariborskega vodovoda d.d.)
5. Poročilo o rezultatih izvajanja imisijskega monitoringa tal, podzemnih in površinskih voda za leto 2019 in 2020 (dr. Nataša Sovič, Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano)
6. Razprava, zaključki
7. Razno

1) in 2)

Uvodoma je predsednica komisije Cvetka Slana, vodja Skupne službe varstva okolja, Skupne občinske uprave Maribor, pozdravila udeležence seje komisije in jih seznanila z dnevnim redom.

Podžupan MOM, dr. Samo Peter Medved je v pozdravnem nagovoru spregovoril o pomenu trajnostnega upravljanja z vodo. Podal pa je tudi predloge za razpravo v nadaljevanju in sicer o problematiki vodnega dovoljenja črpanja vode na Mariborskem otoku za namene polnjenja bazenov ter v zvezi s ureditvijo parkirišča in kampa pred Mariborskim otokom.

3)

Direktor Mariborskega vodovoda gospod Miran Jug je v pozdravnem nagovoru spregovoril o pomenu varovanja vodnih virov in pomenu upravljanja tako velikega sistema oskrbe s pitno vodo, ki oskrbujejo 16 občin SV Slovenije. Spregovoril je o pomenu ohranjanja stabilnosti in varnosti sistemov vodooskrbe, kar lahko dosežemo le z razvojno in trajnostno usmerjeno politiko upravljanja, torej s sprotnim investicijskim vzdrževanjem ter vlaganjem v obnovo objektov in naprav vodooskrbe. Hkrati je poudaril, da se je število neskladnih vzorcev pitne vode v zadnjem letu zmanjšalo, kar je zelo vzpodbudno in pomembno.

4)

Direktor Mariborskega vodovoda je predstavil vodne vire celotnega sistema oskrbe s pitno vodo in pomen največjega vodnega vira to je Vrbanski plato, ki je kakovostno in količinsko tudi najpomembnejši v sistemu. Vodooskrbni objekti in omrežje je povezano v skupen sistem kjer se načrpa vsako leto cca 14 mio. M³ pitne vode v 16 občin SV Slovenije. Predstavil je problematiko investicijskega vzdrževanja vodooskrbe in pomena izvedbe II. faze aktivne zaščite črpališča Vrbanski plato. Z II. fazo aktivne zaščite bi dosegli večjo zaščito Vrbanskega platoja pred potencialnim vdorom obremenjene podzemne vode iz mestnega dela in pred točkovnimi viri onesnaženja na vplivnem območju črpališča, hkrati bi aktivna zaščita pomenila tudi bogatenje vira z dodatnimi količinami vode, kar je iz vidika zagotavljanja nemotene oskrbe s pitno vodo v povezavi s tveganji zaradi podnebnih sprememb velikega pomena.

V razpravi, ki je sledila, je bilo izpostavljeno:

- potrebno je sproti usklajevati obnovo cestišč in cevovodov v mestu, da ne pride do poškodb cestne infrastrukture,
- pri izpadu električne energije je potrebno zagotoviti delovanje črpanja vode s plinskim agregatom,
- razmisliti o možnosti prestavitve bencinske črpalke na tem območju na drugo lokacijo,
- za zavarovanje črpališča Vrbanski plato je potrebno urediti označbe (senzoriko) o prepovedi vožnje tovornega prometa na cestni povezavi Maribor-Kamnica, izvesti plinifikacijo Kamnice in zmanjšati število kurilnih naprav na kurilno olje, povečati nadzor nad prometom po Vrbanski cesti (dolgoročno ga zmanjšati oz. preusmeriti), dolgoročno preusmeriti tovorni tranzitni promet iz Koroške ceste proti Dravogradu na železnico (MOM se bo osredotočala na vse alternativne rešitve urejanja prometnih povezav iz območja centra mesta),
- zaradi razvojnih načrtov mesta (projekt promenade na Lentu ter ureditev komunalne infrastrukture ob Dravi, načrtovana ureditev parkirišča pred Mariborskim otokom, obnova hipodroma v Kamnici, ipd.) je bila na MOP posredovana pobuda za preveritev strokovnih podlag in možnosti izvedbe načrtovanih posegov v povezavi z veljavno Uredbo o VVO oz. možnosti spremembe Uredbe,
- posebno pozornost iz vidika zaščite vodnega vira Vrbanski plato bo v prihodnje zahtevala tudi načrtovana umestitev mestnega predora;
- postopek vključitve II. faze aktivne zaščite črpališča Vrbanski plato v OPN MOM se bo predvidoma izvedel do konca leta 2021,
- v nadaljevanju bo potrebno preveriti še vse konfliktne točke nameravanih posegov na območju trase II. faze aktivne zaščite.

V skladu z navedenim so bili sprejeti naslednji sklepi.

Sklep 1:

Zaradi načrtovanega zahtevnega projekta izgradnje predora v mestu, bo MOM pristopila k naročilu poglobljene celostne študije območja predora iz geomehanskega, hidrološkega in geološkega vidika. Zaradi neposredne bližine največjega črpališča je smiselno, da študija zajame širše območje vodonosnika Vrbanski plato in da se kot dodatna strokovna podlaga upošteva pri izvedbi projekta za II. fazo aktivne zaščite črpališča Vrbanski plato.

Na širšem območju črpališča Vrbanski plato MOM ustrezno usklajuje načrtovane posamične projekte in odpravlja konfliktne točke (II. faza aktivne zaščite, območje pri Mariborskem otoku – parkirišče, prostor za piknik ali potencialno kamp, pristanišče, območje Hipodroma Kamnica, predor, idr.)

Vzporedno nemoteno poteka postopek umestitve II. faze aktivne zaščite črpališča Vrbanski plato v OPN MOM.

5)

Dr. Nataša Sovič je predstavila rezultate izvajanja imisijskega monitoringa v letu 2019, 2020. Izpostavila je pomen ugotavljanja prisotnosti farmacevtskih aktivnih snovi (ostankov farmacevtskih pripravkov) in perfluoriranih spojin, katerih vrednosti so sicer nizke, vendar je prisotnost v podzemnih vodah očitna. V letu 2019 je bila na območju črpališča Betnava ugotovljena presežena mejna vrednost bentazona, ki ga od februarja 2020 ni več zaznati. Na splošno ugotavlja, da mejne vrednosti merjenih snovi na merilnih mestih v podzemni vodi niso bile presežene. Izpostavila pa je problematiko slabšanja stanja v črpališču

Bohova. Gospa Sovič je svojo predstavitev sklenila, da je potrebno posebno pozornost nameniti varovanju vodnih virov, da ima urbano okolje velik vpliv na podzemne vode in posledično na pitno vodo, zato morajo biti aktivnosti na vodovarstvenih območjih obvladovane in primerno nadzorovane ter da je potrebno več sredstev nameniti sprotnemu vzdrževanju infrastrukture.

6)

V razpravi so bile iz strani kmetijskega inšpektorata predstavljene aktivnosti v zvezi z ugotavljanjem vzroka za pojav bentazona v podzemni vodi črpališča Betnava v letu 2019. Terenski ogled in odvzeti vzorci na njivskih površinah na VVO Betnava niso pokazali prisotnosti bentazona. Inšpektorica je postavila vprašanje ali namerava MOM na VVO Betnava na bližnji njivski površini umestiti vrtičke? V nadaljevanju se člani komisije strinjajo, da je kakršnokoli umeščanje vrtičkov na območju v neposredni bližini črpališča Betnava nesprejemljivo.

Sklep 2:

MOM preveri umeščanje vrtičkov na območje blizu črpališča Betnava.

7)

Komisija je bila seznanjena, da se na Mariborskem otoku načrtuje rekonstrukcija bazenskega kompleksa skladno z usmeritvami ZRSVN. V načrtu je tudi rekonstrukcija mostu, ureditev kanalizacijskega sistema za odvod odpadnih voda. Za polnjenje bazenov se lahko uporabi podzemna voda, ki mora ustrezati Pravilniku o pitni vodi (izdano je vodno dovoljenje do leta 2025). Pri načrtih bodoče ureditve je smiselno celostno razmišljati in ob hkratni ureditvi kanalizacijskega sistema urediti tudi napeljavo cevovoda iz levega brega na otok (ob mostu).

Ob tem so člani komisije opozorili na pomembnost ravnanja s prostorom med Mariborskim otokom in Urbanskim platojem. Širše obrežje reke Drave je pomembno tudi zaradi načrtovane umestitve novih vodnjakov, ki bodo lahko služili umetnemu bogatenju (II. faza aktivne zaščite) ali morebiti kar neposredni oskrbi s pitno vodo. V MOM namreč ni na voljo nobene druge lokacije, ki bi omogočala oskrbo s pitno vodo v zadostni količini in kakovosti v kolikor bi se morali iskati vodni viri, ki bi bili rezerva ali pa celo nadomestni viri za Urbanski plato.

Sklep 3:

Zaradi uskladitve posameznih rešitev glede ureditve kanalizacije na otoku in dovoda cevovoda na otok zaradi polnjenja bazenov in zagotavljanja pitne vode, se MOM in Mariborski Vodovod posebej dogovorita o najboljših možnih rešitvah.

Pripravi-a:

Olga MRAVLJE, univ.dipl.biol.
Višja svetovalka

Cvetka SLANA
Vodja službe

Posredovano po e-pošti:

- podžupan MOM: dr. Samo Peter Medved
- direktor Mariborskega vodovoda d.d.: Miran Jug
- člani Komisije za pitno vodo
- predavatelji
- občine, ki sofinancirajo imisijski monitoring

V vednost po e-pošti:

- župan MOM: Aleksander Saša Arsenovič